

BUREN OP HET GROOT BEGINHOEF

NIEUWSBRIEF 2025-03 DECEMBER 2025

LEVENDE KERSTSTAL

ZATERDAG

20

DECEMBER
17 TOT 20 UUR

ZONDAG

21

DECEMBER
16 TOT 19 UUR

**Nieuwsbrief Buren op
het Groot Begijnhof
december 2025**

Nieuwsbrief 2025 - 03

Inhoudstafel

Dag Buur!	2
Levende Kerststal	3
Beeldverslag Rommelmarkt	6
Oude en nieuwe bewoners op het Begijnhof	8
Nieuwjaarsdrink	11
Begga-festival	12
Lief en Leed	13
Historiek	14
Van zak naar bak	20
Greep uit de oude doos	22
Agenda	24

Colofon

Verantwoordelijke uitgever:

Groot Begijnhof Mechelen vzw
p/a Johan De Keersmaeker
Nieuwe Beggaardenstraat 13
2800 Mechelen

www.groot-begijnhof-mechelen.be

Alle opmerkingen over deze nieuws-
brief zijn welkom!

Werkten mee aan dit nummer:

Wim Devos, Pier De Kock, Koen
Vermeulen, Wim Depuyt en Els
Huybrechts.

Foto's: Pier De Kock, Wim Devos,
Koen Vermeulen, Chris Kindermans en
Simon Debbaut - L'Ecluse.

Lay-out: Paul Lettany

Redactie: Els Huybrechts

Eindredactie: Karin De Ridder en
Wim Devos

**Dag
Buur!**

De herfst is er weer, met zijn pittige geuren en bladeren die dwarrelen in duizend warme kleuren. De herfst met zijn storm en regen, zwammen, eikels en spinnen, natte kleren en wind tegen.

Maar dan verschijnt traditiegetrouw de lichtgevende kerstster weer op het dak van Het Anker en kunnen we weer uitkijken naar onze Levende Kerststal. Maria, Jozef en kindje Jezus worden omringd door herdertjes, engeltjes, schaapjes,... We dompelen ons onder in een gezellige kerstsfeer, met warme chocolademelk of glühwein in de hand....

Je kan uiteraard op verschillende manieren je steentje bijdragen om er weer een fantastische editie van te maken. Alle praktische informatie vind je op de volgende bladzijden.

Verder had Pier nog een geweldig gesprek met de vroegere eigenaar en bezieler van brouwerij Het Anker; Charles Leclef.

In een fotoreportage snuiven we nog even de sfeer op van de jaarlijkse rommelmarkt.

Koen en Wim duiken weer de geschiedenis in.

Dit alles vind je in de laatste nieuwsbrief van 2025. We wensen je veel leesplezier en wensen je een fijn eindejaar!

Alvast veel leesplezier!

Levende Kerststal

Op de historische binnenplaats van brouwerij Het Anker lopen flinke herdertjes rond. Zij houden de wacht bij de schaapjes en de ezel. Terwijl schattige engeltjes rond het Kindje Jezus dartelen zorgen muzikanten voor meeslepende kerstmelodieën.

Zaterdag zorgt de jaarlijkse delegatie van de brassband United Brass voor een muzikale kerstsfeer. Zondag luisteren we naar de mooie kerstklanken van de blaaskapel voetbedevaart Tisselt - Scherpenheuvel. Zo nu en dan voeren ook de tinkelende klanken van de Mechelse rijdende beiaard je mee in dit sfeervol tafereel. De rijdende beiaard wordt die dagen bespeeld door Eddy Mariën en leerlingen van de Koninklijke Beiaardschool van Mechelen.

Kom langs en laat je betoveren door de kerst, met kaarsen en vuurkorven, op het Groot Begijnhof in Mechelen.

Aansluitend bij de kerstgedachte wil de buurtwerking van het Groot Begijnhof mensen helpen die het financieel moeilijk hebben. Daarom zamelen we dit jaar warme

schoenen, sjaals, mutsen en handschoenen in voor vzw De Keeting. De Keeting is een Mechelse vereniging waar armen het woord nemen, een vereniging waar samen armoede bestreden wordt.

Vzw De Keeting bezorgt al het gekregen materiaal als kerstgeschenk aan hun vaste bezoekers.

Wil jij helpen? Breng een kerstgeschenkje mee - nieuw of gebruikt, maar in goede staat - en geef het af aan de inzameltent

bij Bieke, waar je zoals altijd een glaasje van haar huisgemaakte advocaat kan proeven voor het goede doel.

Terwijl je de authentieke kerstsfeer van het Groot Begijnhof ervaart, kan je rustig genieten van een drankje. Naast bieren van Het Anker, glühwein, cava of advocaat worden er verschillende jenevers geschonken. Alcoholvrije alternatieven en warme chocolademelk, koffie of thee zijn eveneens te verkrijgen.

En natuurlijk zijn ook onze lekkere oliebolletjes en barbecuworsten er weer. Of maak je liever een keuze uit één van onze verse soepen?

Je kan in december ook weer een kerststukje aan de deurklink verwachten. Zo geven we aan elke bewoner en iedereen die voorbijkomt, een warm welkom tijdens de aankomende eindejaarsperiode in ons Groot Begijnhof.

Ben je creatief? Zet zeker een kerststalletje, of lichtjes achter je raam, zo kan de kerstsfeer dezer dagen niet meer stuk. Bedankt alvast!

HELPENDE HANDEN

Voor al deze activiteiten hebben we veel helpgrage burens nodig. Wil je graag zelf in de stal figureren, een handje toesteken bij de barbecue, aan de tap, soep, jenever, glühwein, oliebolletjes, helpen bij de opbouw of de afbraak, of bij het maken van de kerststukjes, laat dat dan zeker zo snel mogelijk weten. De planning vind je hiernaast. Het is ook een ideale manier om andere buurtbewoners beter te leren kennen.

Datum	Uur	Waar	Wat
za 6 dec	9u-17u	Het Anker	Aankleden stal + ophangen ster
vr 12 dec	16u -18u 19u -21u	Bij Paul en Els (Begijnenkerkhof I)	Groenstukjes maken
za 13 dec	9u30-12u	Begijnhof (vertrek bij Paul en Els)	Groenstukjes ophangen
	9u30-17u	Het Anker	Aankleden stal
vr 19 dec	16u-21u	Het Anker	Opbouw tenten catering, klaarzetten bar en tafels verlichting en geluidsversterking
za 20 dec	9u30-14u	Het Anker	Inrichten catering, inrichten plein
	15u-22u	Het Anker	Catering
	17u-20u	Het Anker	Levende Kerststal en catering
zo 21 dec	10u-14u	Het Anker	Opruim, klaarzetten, aanvullen...
	15u-19u	Het Anker	Catering
	16u-19u	Het Anker	Levende Kerststal en catering
	19u-22u	Het Anker	Afbraak catering en tenten
ma 22 dec	9u30-16u	Het Anker	Afbraak stal, dieren wegbrengen, opruimen materiaal, opkuis, containerpark (stro...)

Kom je mee helpen?

Wil je graag helpen? Neem contact op via: info@groot-begijnhof-mechelen.be

Wil je graag mee in de stal figureren? Spring dan binnen bij Marijke (apotheek hoek Arme Clarenstraat en Nieuwe Beggaardenstraat).

De Levende Kerststal is een organisatie van de buurtwerking met Het Anker.

ROMMEL
OP HET
GROOT
BEGINHOE

Fotoverslag Rommelm Markt

Goed weer, gezellige rommelstandjes waar je heerlijk kon rondneuzen, muziek, vele helpende handen (waarvoor dank), nog meer bezoekers, lekkere hapjes en drankjes. Alles was aanwezig om de rommelmarkt van september weer tot een geslaagde editie te maken.

Hierbij een beeldverslag.

Foto's Rommelmarkt 2025 © Johan

Oude en nieuwe bewoners op het begijnhof

HET IS EEN LANG VERHAAL DAT WE MOOI HEBBEN AFGESLOTEN

Het was deze keer de redactie die mij de tip gaf. Of ik Charles Leclef van brouwerij Het Anker niet wou interviewen? Zeker nu de brouwerij is overgenomen en Charles verhuisd is naar Blaasveld. Want Charles en de brouwerij hebben een belangrijke rol gespeeld in het Groot Begijnhof. Tegen zulke sterke argumenten kon ik natuurlijk geen nee zeggen. Zo trok ik met volle goesting richting Malinas, waar ik Charles ging interviewen in de Maneblusser City.

Charles Leclef: "Het is natuurlijk een enorme verandering om de brouwerij over te laten en ook achter te laten. Ik woon in de brouwerij sinds mijn 5 jaar. Bij mijn grootmoeder werd kanker vastgesteld en mijn ouders kozen ervoor om bij haar in de brouwerij te gaan wonen om voor haar te zorgen. Mijn grootvader Charles, naar wie ik genoemd ben, heb ik nooit gekend. Ik heb wel 10 jaar in de Rik Woutersstraat gewoond, maar toen werkte ik al in de brouwerij, dus ja dan was ik daar ook elke dag. De brouwerij was geen deel van mijn leven, de brouwerij was mijn leven.

Het verhaal van de brouwerij begint natuurlijk zeer lang geleden. In 1471 werd er hier al bier gebrouwd op de site. Die was gelegen naast het ziekenhuis, waar de zieken werden verzorgd. Bier was toen belangrijk want drinkbaar water was er niet. De familie Van

Breedam had in Blaasveld al een stokerij en zij kochten de brouwerij in 1872. Vijf generaties later stond ik aan het hoofd van de brouwerij. Mijn grootvader Charles Van Breedam maakte eind de jaren '50 een gedurfde keuze door geen pils meer te brouwen en zich volledig te richten op de productie van traditionele speciaalbieren. Dat veranderde de koers van het bedrijf voorgoed.

Toen ik er begon te werken in 1989, waren dat totaal andere tijden dan nu. Ik ben begonnen met één arbeider en toen werd een aantal van onze bieren elders gebotteld. Heel veel ruimtes op de site stonden leeg en werden niet gebruikt. Het begijnhof was toen ook een totaal andere buurt dan nu. We zaten toen samen in een andere context. Het was eerder een buurt van verloedering en armoede. Het was een toffe plek, maar niet de mooiste plek. Toen ik de brouwerij overnam, geloofde niemand daarin. Verder doen op dezelfde manier leek niet zo evident. Wat mij toen dreef was de uitdaging om dingen te gaan doen die gerelateerd waren aan het bierbrouwen. We waren bij de eersten die begonnen met brouwerijbezoeken. En dat werd vrij snel een succes. De brasserie werd terug geopend. De leegstaande ruimtes waren in volledig verval en dat motiveerde me om ze te renoveren. Dat kan natuurlijk niet zonder een goede invulling en zo is er ook in '99 het hotel bij gekomen. Ook de gevel van de Nonnenstraat werd hierdoor

volledig gerenoveerd. Die vernieuwde gevel gaf een ander beeld van de Nonnenstraat en zorgde ook voor een andere dynamiek in het begijnhof. Het ene beïnvloedde het andere. Het was dan ook geen toeval dat ik de poort naar het begijnhof in de Hoviusstraat open stelde. Ik vond dat de brouwerij een deel was van het publiek domein. Het is een meubel van de stad. Het is dan ook geen toeval dat sinds 2012 De Levende Kerststal op de binnenkoer georganiseerd wordt. Eigenlijk is dit een toonbeeld van hoe ik naar ondernemen kijk. Want hier gaat het

niet alleen om de centen, want om een paar vaten bier gaat het niet, maar om het nut en de uitstraling van zo'n bijkomende activiteit.

Maar pas op, die nieuwe dynamiek en nieuwe ontwikkelingen waren niet zo evident. Het was soms financieel nipt, maar het lukte. Maar de nieuwe ontwikkelingen waren begonnen en we evolueerden stapsgewijs, dus verder doen was de boodschap. En dat gebeurde ook in de brouwerij. Met meer speciale bieren en later zelfs whisky.

De brouwerij had een nieuwe vibe gekregen; erwerkte een heel dynamische en enthousiaste ploeg. Mechelen heeft Het Anker al heel lang geleden liefdevol en met fierheid omarmd. De brouwerij is een deel van Mechelen geworden.

De overname was eigenlijk niet gepland. In '22 werd het voor mij iets te zwaar en iets te veel - het was ook een zwaar parcours geweest - en heb ik een beetje afstand genomen. Toen kwam mijn zoon William iets meer op de voorgrond. Begin '23 heeft hij de brouwerij overgenomen. Dat liep goed: de ploeg was tevreden en de sfeer zat goed. En toch zag ik vanop afstand bij William enige twijfel. Ik zag die een paar keer terugkeren. Uiteindelijk hebben we het in een open gesprek over die twijfel gehad. Ik had tegen de kinderen vroeger al gezegd dat als iets te veel wordt of te zwaar gaat doorwegen, ze dat dan beter meteen konden vertellen. Dat is ook gebeurd. Voor William was het toch wat te zwaar en te alomvattend. Het was niet wat hij gedacht en verwacht had en dat begon te knagen. In ons open gesprek hebben we dan verder de toekomst besproken. Ik zelf had de drive niet meer om daar opnieuw volop voor te kiezen en William wou de zware fakkel niet verder overnemen. Dus hebben we samen gekozen om de brouwerij te laten overnemen.

Het bedrijf was natuurlijk verrast en wat onzeker, maar er was toch begrip voor de beslissing. We hebben dan een agent-schap onder de arm genomen want zo'n overname is toch meer dan een vodge

papier. Maar uiteindelijk is alles bijzonder snel gegaan want op 3 maanden tijd was de overname geregeld. Ik ben blij dat we dat samen gedaan hebben en dat William niet alleen de keuze moest maken.

Het is een lang verhaal dat we mooi hebben afgesloten. De overname door brouwerij Huyghe brengt voor Het Anker twee erfgoedmerken samen die diepge-worteld zijn in traditie en vakmanschap, met een gedeelde visie op duurzaamheid en innovatie. Met hun rijke portfolio van premium bieren en een sterk internationaal netwerk, krijgt Het Anker de kans om haar groeiambities verder te realiseren en haar producten wereldwijd verder te verspreiden.

In mei ben ik verhuisd en op 30 juni heb ik de sleutel afgegeven. Blaasveld is heel anders dan het Groot Begijnhof, maar dat maakt het ook makkelijker om de stap te zetten. Ik was sowieso al geen persoon die zich hardnekkig vasthield aan eigendom en het leek me logisch om niet boven de brouwerij te blijven wonen. Vandaar de verhuis naar Blaasveld. Ik moet wel toegeven dat als ik nog eens in het Groot Begijnhof rondloop, dat wel iets met mij doet. Maar het gevoel dat we samen het verhaal mooi hebben afgerond, verzacht veel.

Ik ben niet de persoon die zit te wachten om geïnterviewd te worden, absoluut niet. Maar het deed toch deugd om over deze grote stap te kunnen vertellen. Groeten aan de lezers."

Pier

Nieuwjaarsreceptie

Naar goede gewoonte nodigt de buurtwerking in de maand januari alle burens uit voor een nieuwjaarsdrink.

Om het nieuwe jaar goed in te zetten en de gelegenheid te bieden andere burens van het Groot Begijnhof wat beter te leren kennen, organiseert de buurtwerking ook dit jaar weer een nieuwjaarsreceptie.

Bij een drankje en een hapje kan je jouw burens ontmoeten voor een gezellige babbel.

Daarnaast is het een kans om de mooi gerestaureerde Begijnhofkerk, die voor deze gelegenheid ook van binnen sfeervol verlicht wordt, eens te bewonderen bij avond.

Deze nieuwjaarsdrink is een gift van de buurtwerking voor alle burens.

Van harte welkom in de Begijnhofkerk op **zaterdag 24 januari 2026 vanaf 20.00 uur.**

BEGGA FESTIVAL

BEGIJNHOFKERK GROOT BEGIJNHOF MECHELEN

VISIONAIRE VROUWEN VISIOENEN

Zondag 8 maart 2026

Onze begijnhofkerk is sinds 2022 het kader voor het Begga-Festival, een tweejaarlijks evenement waarbij in een creatieve combinatie van muziek, theater en geschiedenis, vrouwen in de spotlights worden geplaatst.

In de eerdere edities werd het ontstaan van begijnhoven belicht, diepten we vrouwelijke artiesten uit de plooien van de geschiedenis op en stond de Mechelse Mayken Verhulst, stammoeder van de Bruegeldynastie, in de kijker.

Voor de editie van 2026 wordt er niet achterom gekeken, maar resoluut naar de toekomst met het thema "Visionaire Vrouwen / Vrouwen Visioenen". Hoe zien vrouwen de toekomst, hoe willen vrouwen de wereld van morgen mee vormgeven?

Opnieuw zijn er 3 evenementen mee te pikken: om 11u een panelgesprek, om 14u een theaterperformance en om 16u een concert.

Niemand minder dan journaliste Phara de Aguirre zal het panelgesprek in goede banen leiden. Gasten zijn Katleen Gabriels, gespecialiseerd in ethische aspecten van computertechnologie, filosofe en columniste Martha Claeys, onderzoekster Damya Laoui en politica Caroline Gennez. Dichter en theatermaker Maya Wuytack neemt het theaterluik voor haar rekening met de performance 'Zin' en het ensemble Zefiro Torna verbindt muziek van visionaire vrouw Hildegarda von Bingen met nieuw werk van Heleen Van Haegenborgh, samen met de Tunesische zangeres Gahlia Benali en het koor Musa Horti.

Tickets via
deze QR code

Visionaire vrouwen kijken voorbij het heden, ze zien niet alleen naar wat al is, maar ook wat zou kunnen zijn. Ze kijken met verbeeldingskracht, inzicht en durf vooruit en tekenen de contouren van de toekomst. Ze overstijgen het bestaande, stellen vragen, dromen, ontwerpen, en nodigen iedereen uit om mee te denken.

Overlijden

Wij namen afscheid van

Louis Rochtus

° Niel 7 februari 1932

† Kappelle-op-den-Bos 6 september 2025

De buurtwerking biedt de familie haar oprechte deelneming aan.

In de vorige nieuwsbrief schreef ik een stukje over de geschiedenis van ons huis en de naburige panden in de Nieuwe Beggaardenstraat. Er waren toen nog heel wat zaken onduidelijk. Naast nieuwe inzichten leverde mijn historische speurtocht van de laatste maanden ook weer nieuwe ontdekkingen op. Ik heb het dan niet alleen over ons huis, maar over de Nieuwe Beggaardenstraat en de aanpalende straten in het algemeen. Opvallend: er liep daar best wel wat beroemd volk rond!

Staan we eerst eens even stil bij de straatnamen 'Nieuwe Beggaardenstraat' en de wat verderop gelegen 'Oude Beggaardenstraat' (aan het Aartsbisschoppelijk Paleis). Logischerwijs ga je ervan uit dat er een historisch verband bestaat tussen deze twee straten. Niet dus ... In 1851 maakte een commissie die instond voor de herziening van straatnamen een fout: de leden streefden naar taalkundige eenvormigheid. Als ze de historische realiteit hadden onderzocht, hadden ze echter

Klooster van de beggaarden in de Nieuwe Beggaardenstraat
J.B. De Noter anno 1560
(© Stadsarchief Mechelen, SME001001407)

Portret van Loys Quarré en Barbe de Croesinck,
Meester van het Geborduurde Loofwerk eind 15e eeuw
(© Palais des Beaux-Arts de Lille, nr. P 783)

gemerkt dat er doorheen de Mechelse geschiedenis slechts één Beggaardenstraat (Begaertstraet) bestaan heeft, namelijk de straat waar het oude klooster van de **beggaarden** stond (de huidige Nieuwe Beggaardenstraat dus). De Oude Beggaardenstraat daarentegen was voorheen bij de Mechelaars bekend als de *Bogaerdstraet* (boomgaard), en heeft niets met beggaarden (mannelijke begijnen) te maken. Van een 'oude' en een 'nieuwe' straat is er dus eigenlijk geen sprake. Er was trouwens ook nog een *Bogaertstraetken*, sinds ca. 1550 beter bekend als ... het Straatje-zonder-einde!

Starten we bij Nieuwe Beggaardenstraat nr. 31. In 1496 kwam ene **Loys Quarré** in het bezit van ons huis. Deze man was niet van de minsten. Quarré was namelijk de raadsheer en tesorier (ontvanger-generaal) van koning Maximiliaan van Oostenrijk en van zijn zoon Filips de Schone, broer van landvoogdes Margareta van Oostenrijk. Via Quarré kwam het huis in handen van **Bernaert Waghewijns alias de Zaghere**, die het in oppervlakte gevoelig zal uitbreiden: zijn huis omvatte de huidige nrs. 29, 31 en 33! Bernaert was een verwant van de beroemde klokkenmakersfamilie

Waghewijns (of Waghevens). Zijn zoon, **Jan Waghewijns**, werkte als procureur bij de Grote Raad van Mechelen, het hoogste gerechtshof van de Nederlanden. Hij moest echter vluchten met buurman en collega-procureur **Anthonis Geniets** (nr. 35) vanwege protestantse sympathieën. Na de Beeldenstorm in 1566 werd de inboedel van beide mannen door de stad verbeurd verklaard. Enige tijd later duiken ze op in Den Haag, waar ze als secretaris en griffier van de Raad van Holland, Zeeland en West-Friesland nog een mooie carrière zullen maken.

*Epitaaf voor Dismas de Brialmont,
met pijlerbeeld van Lucas Faydherbe,
Sint-Romboutskathedraal Mechelen
(© Koen Vermeulen)*

Na de dood van Jans zus, **Clara Waghewijns**, kwam het huis in handen van de rijke brouwer **Loys de Brialmont** en zijn zoon kanunnik **Dismas de Brialmont**, een begiftigd prediker uit de contrareformatorische tijd.

Houden we even halt bij nr. 35, het hoekhuis aan de Arme-Clarenstraat. De voorganger van dit 19e-eeuwse pand was een statig 16e-eeuws huis *metten hove, achterhuyse ende stallinge ende gronde*. De eerste eigenaar was de rijke priester **Jan de Lathouwer**. Deze man liet het hoekhuis bouwen nadat zijn ander pand, vlak ernaast, werd opgekocht door de stad met als doel het af te breken. Het stadsbestuur kon op deze manier de toen nog doodlopende Arme-Clarenstraat (toen Mosstraat geheten) doortrekken - met een brug over de Oude Melaan - tot aan de Nieuwe Beggaardenstraat. Het hoekhuis zal eeuwenlang in handen blijven van leden van de Grote Raad. In 1521 verkocht priester Jan zijn huis aan meester **Loys de Lucena**. Deze Spaanse inwijkeling was *licenciaet in beyden rechten ende advocaet inden Grooten Raid*. Hebben

*Drooggelegde Oude Melaan, gezien vanaf de Mosbrug
halverwege de Arme-Clarenstraat, met links de tuinen
van Nieuwe Beggaardenstraat nrs. 29, 31 en 33,
anno 1910
(© Stadsarchief Mechelen, SME002000165)*

Detail van een altaarstuk met portret
van Willem van Overbeke,
Anonieme meester eind 15e eeuw
(© Städel Museum, Frankfurt am Main, nr. 802)

we hier te maken met de zoon van Juan Ramírez de Lucena, de Spaanse ambassadeur van het koningspaar Ferdinand II van Aragon en Isabella I van Castilië? Indien ja, dan hebben we een mooie vondst gedaan! Loys de Lucena was namelijk een Spaans dichter, schaker en uitgever van het oudste nog bestaande gedrukte schaakboek (uit ca. 1497). Verder te onderzoeken dus! Begin 16e eeuw liepen er in Mechelen trouwens nog twee andere de Lucena's rond: Ferdinand de Lucena, lid van het Parlement van Mechelen, en Velasco de Lucena, raadgever van Margareta van York.

Steken we de Arme-Clarenstraat over, dan komen we bij de apotheek van Maryke De Bruycker (nr. 37). Op dit adres woonde in de 16e eeuw de advocaat **Antoon van 't Sestich**. Bij zijn humanistische vrienden was hij ook bekend als Antonius Sexagius. Deze geboren Brusselaar trok bij zijn vrouw **Margareta van Overbeke** in. Zijn schoonvader, en vorige eigenaar van het huis, was **Willem van Overbeke**, secretaris van de Grote Raad. Een van de drie zonen van 't Sestich, ook Antoon geheten, schopte het tot burgemeester van Mechelen. Vader Antonius Sexagius werd vooral bekend als

auteur: in zijn werk *De orthographia linguae Belgicae* uit 1576 ijverde hij voor een zuivere spelling van het Nederlands en koos hiervoor als basis ... het Mechels!

Naast Sexagius' woonst stond er een minstens even groot huis, waar vandaag Beghardi (De Voorzorg) is, vlak aan de verdwenen Sluisbrug over de Oude Melaan (die daar onder de Nieuwe Beggaardenstraat stroomt). Dit huis behoorde toe aan de 16e-eeuwse humanist **Frans van Cranevelt**. Deze buitengewoon intelligente man stond in contact met de grootste humanisten van zijn tijd, zoals Erasmus, Thomas More en Juan Luis Vives. Zijn brieven worden bewaard door de KU Leuven Bibliotheken en zijn bovendien door de Vlaamse overheid als topstukken erkend!

Doorheen de eeuwen woonden er talrijke figuren uit het Mechelse stadsbestuur in de Nieuwe Beggaardenstraat. Zo ook de oranjegezinde **Jean Baptiste Olivier**, die in 1826 op 79-jarige leeftijd door koning Willem I tot burgemeester werd benoemd. Zijn huis was de voormalige refugie van de Sint-Bernardusabdij (Hemiksem), vandaag nr. 46. Van beroep brouwer, groeide Olivier uit tot

een populair burgervader die voortdurend in de weer was voor de groei van zijn stad en het welzijn van haar inwoners. Na de uitroeping van het onafhankelijke België in 1830 werd de woning van burgemeester Olivier leeggeroofd en de inboedel verbrand. Hij moest plaats ruimen omdat hij te oranjegezind was.

Refugie van de Sint-Bernardusabdij,
later het huis van burgemeester Olivier
A. Van den Eynde, 1840
(© Stadsarchief Mechelen, SME001002095)

Naast het huis van Jean Baptiste Olivier woonde - drie eeuwen vroeger - **Chrispijn van den Broeck**. Hij was schilder en tekenaar en behoorde waarschijnlijk tot het gelijknamige Mechelse kunstenaarsgeslacht. Van den Broeck leerde schilderen bij zijn vader

Portret van Christijn van den Broeck
door Hendrick Hondius,
begin 17e eeuw
(© Wikimedia)

Beeld van kanselier Thomas de Plaine,
Antoine Le Moiturier
2e helft 15e eeuw
(© Musée du Louvre, nr. RF 1679)

en verhuisde rond 1550 naar Antwerpen. Tot 1570 is hij tewerkgesteld in het atelier van de beroemde kunstschilder Frans Floris. Hij produceerde onder andere ontwerpen voor etsen, schilderijen en tekeningen. Een topwerk is het schilderij *Twee jonge mannen*, permanent tentoongesteld in The Fitzwilliam Museum in Cambridge.

Wandelen we verder, om de hoek van de Vrouw van Mechelenstraat. Alle huizen aan de linkerkant van deze straat waren toen eigendom van de 16e-eeuwse stadsgeneesheer **Lodovicus de Potes**, tijdgenoot en opvolger van Rembert Dodoens. Als hoogste stedelijke geneesheer was de Potes verantwoordelijk voor de bestrijding van lepra en pest in de stad. Als rijke en hoogopgeleide arts was hij lid van de Peoene, een van de drie rederijkerskamers in Mechelen. Aangezien stadsgeneesheren werden benoemd voor het leven, oefende de Potes zijn prestigieuze functie uit tot aan zijn dood in 1579.

Afsluiten doen we met een echte 'rijke stinkerd'. Herinner je je nog het 'Bogaertstraetken', vermeld in het begin van dit stukje? Toen het Straatje-zonder-einde nog zo heette, bezat ene **Thomas de Plaine** daar meerdere

huizen en een grote tuin die uitgaaf op de Oude Melaan. De Plaine bekleedde vele hoge functies in het Bourgondische rijk. Hij was waarnemend president van de Raad van Vlaanderen, daarna voorzitter van de Grote Raad van Mechelen en van 1496 tot 1507 kanselier van Vlaanderen en Bourgondië onder Maximiliaan van Oostenrijk. Beeldhouwer Antoine Le Moiturier maakte een beeld van hem, in biddende houding gekleed in het gewaad van een magistraat. Vandaag te bezichtigen in de collectie van het Louvre!

Koen

Van zak naar bak

OP HET GROOT BEGIJNHOF

Je hebt het zeker al vernomen via een brief in de bus of via andere kanalen: Mechelen gaat van zak naar bak voor het afval. Vanaf 2026 verandert de manier waarop in Mechelen afval opgehaald wordt.

Europa en Vlaanderen hebben namelijk beslist dat groente-, fruit- en tuinafval (gft) niet meer bij het gewone huisvuil mag. Gft is immers een waardevolle grondstof: het wordt omgezet naar energie, warmte en compost. Daarnaast wil de overheid de hoeveelheid te verbranden huisvuil sterk verminderen.

Ivarem, de Intergemeentelijke Vereniging voor duurzaam Afvalbeheer regio Mechelen, stapt hierbij over op het diftar-systeem (geDifferentialieerd TARief), waarbij de kosten direct gekoppeld zijn aan de hoeveelheid afval die wordt aangeboden.

Wat betekent van zak naar bak voor het groot Begijnhof? We namen contact op met de stad en zetten het een en ander hier nog eens kort op een rijtje.

GFT

De bewoners van de Hoviusstraat, de Conventstraat, de Acht-Zalighedenstraat en de Cellebroedersstraat zullen vanaf januari groente-, fruit- en tuinafval in een gezamenlijk bovengronds verzamelpunt, een zogenaamde 'gft-cocon', moeten deponeren omdat de gft-vuilniswagen niet in die smalle straten geraakt.

Voor een aantal andere straten krijgen de bewoners de keuze: de gft-cocons gebruiken of een gft-container van 140 liter aanvragen.

Het college heeft, rekening houdend met het advies van Monumentenzorg en On-roerend Erfgoed, beslist om gft-cocons te plaatsen aan het kruispunt van de Nieuwe Beggaardenstraat met de Nonnenstraat, en op de Guido Gezellelaan ter hoogte van het kruispunt met de Nonnenstraat.

Gft-cocon (bron: Ivarem)

Wie gebruik zal kunnen maken van een gft-cocon zal hiervoor een badge ontvangen (of heeft deze ondertussen al ontvangen).

RESTAFVAL

Zoals voor alle andere bewoners van de binnenstad en van de vesten, blijft de oude regeling met de gele zakken voorlopig nog gelden tot en met 30 juni 2027. Wel worden de zakken vanaf 1 januari maar om de twee weken meer opgehaald.

Vanaf 1 juli 2027 moet het restafval naar een ondergrondse container (de zogenaamde OCT) gebracht worden. Waar die precies zullen komen, wordt pas in 2026 beslist.

OCT-container (bron: Ivarem)

Aan de inzameling van papier en karton en PMD verandert er niets.

IVAREM zal iedereen per brief op de hoogte brengen afhankelijk van de situatie. Meer info is ook te vinden op <https://www.ivarem.be/vanzaknaarbak>.

De vaste afvalbijdrage (gemeentelijke afvalbelasting) vervalt niet met de invoering van het diftar-systeem omdat ze los staat van de ophalingen van huisvuil. Ze dient om diverse andere diensten te financieren, zoals het beheer van de recyclageparken, de inrichting van inzamelpunten voor textiel en glas, communicatie en informatie over afvalbeheer en educatieve ondersteuning voor scholen.

Greep uit de oude doos

De begijnhofsites in Vlaanderen zijn erkend als cultureel en architecturaal erfgoed. Ook al worden huizen gerenoveerd en aangepast aan de actuele woonbehoeften, de historische elementen, en daarmee een stuk geschiedenis, blijven gevrijwaard.

In deze rubriek willen we enkele decennia in de tijd teruggaan en vergelijken hoe een bepaalde straat, een huis, ... er vroeger uitzag en wat de huidige situatie is.

*Zicht op het Keerdok, op het oude slachthuis en op het Groot Begijnhof van aan de sluis, eerste helft jaren '50.
(foto: Stadsarchief Mechelen - www.beeldbankmechelen.be)*

Deze keer keren we terug naar de vroege jaren 50 en kijken we vanaf de sluis van het Keerdok naar het Groot Begijnhof. Op dat moment is de Mercedes-Benzfabriek nog niet gebouwd. In 1955 opent Mercedes-Benz op het terrein tussen het Rode Kruisplein en het slachthuis een autoassemblagefabriek, ontworpen door de Mechelse architect Alfons Roose. Tot 1973 werden hier Mercedesauto's gebouwd. In 1973 komt de fabriek in handen van Saab, maar in 1978 wordt ze definitief gesloten.

Rechts zien we het oud slachthuis aan de Guido Gezellelaan. Het slachthuis,

door de Mechelaars gekend als 'den abbatoir', werd in 1854 door de stad gebouwd op de plek waar ooit de kloosters van Thabor en Blijdenberg stonden, die tijdens de godsdiensttroebelen in 16de eeuw vernietigd werden. In 1964 werd op de Galgenberg een nieuw slachthuis geopend. Het areaal van het oude slachthuis werd ingenomen door de Mercedes-Benzfabriek. De achterkant van de winkel Ator langs de Dijle is het enige stukje dat nog getuigt van dit groot slachthuiscomplex.

De gebouwen van de voormalige autoassemblagefabriek zijn binnenkort ook verleden tijd.

Wim

*Zicht op het Keerdok, op de voormalige assemblagefabriek van Mercedes-Benz en op het Groot Begijnhof van aan de sluis, 2025
(foto: Wim)*

Agenda

Noteer zeker de volgende activiteiten in je agenda:

Levende Kerststal

zaterdag 20 december 17u-20u

zondag 21 december 16u-19u

Brouwerij Het Anker

Nieuwjaarsdrink

Zaterdag 24 januari 20u

Begijnhofkerk

Als je graag wil meewerken en/of wil deelnemen aan de kernvergaderingen, mag je dat zeker laten weten. We vergaderen één keer per maand. Wil je graag helpen op één van de activiteiten, mag je dat ook melden! Vele handen maken lichter werk, en hoe meer zielen, hoe meer vreugd!

Alle info over de buurtwerking vind je ook op internet:
website: www.groot-begijnhof-mechelen.be

Facebook: 'Buren op het Groot Begijnhof'

Hoplr: www.hoplr.com GrootenKlein Begijnhof (code 866P7)